στασία να επεκτείνεται στην παροχή πλεονεκτήματος το οποίο, προβλεπόμενο στο πλαίσιο ενός ειδικού καθεστώτος, υλοποιείται με την αύξηση της σύνταξης που δικαιούται ο δικαιούχος.

Εντούτοις, ο κανόνας του άρθρου 10 δεν μπορεί να εφαρμοστεί χωρίς περιορισμούς σε ένα σύστημα γενικής ασφαλίσεως γήρατος, όπως το ισχύον στις Κάτω Χώρες, για το οποίο το απλό γεγονός της κατοικίας στην εθνική επικράτεια είναι αρκετό προκειμένου να θεωρηθεί κάποιος ως ασφαλισμένος. Για τον λόγο αυτό το παράρτημα VI, κεφάλαιο « Κάτω Χώρες », παράγραφος 2, του κανονισμού 1408/71 θεσπίζει ειδικές διατάξεις για την εφαρμογή της αρχής βάσει της οποίας αίρονται οι ισχύουσες βάσει του συστήματος αυτού ρήτρες κατοικίας, ιδίως όσον αφορά τον υπολογισμό ως περιόδων ασφαλίσεως, για άτομα τα οποία πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις, περιόδων προγενέστερων της 1ης Ιανουαρίου 1957. Γι' αυτό, ερμηνευόμενο ενόψει των διατάξεων αυτών, το άρθρο 10, παράγραφος 1, δεν εμποδίζει τη θέσπιση στο πλαίσιο της ολλανδικής νομοθεσίας διατάξεως βάσει της οποίας δεν αναγνωρίζεται στον ενδιαφερόμενο το δικαίωμα λήψεως των μεταβατικών παροχών που προβλέπει η εν λόγω νομοθεσία με μόνη αιτιολογία ότι αυτός δεν κατοικεί στην εθνική επικράτεια.

ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠ' ΑΚΡΟΑΤΗΡΙΟΥ ΣΥΖΗΤΗΣΗ
στην υπόθεση C-293/88 *

I — Τα πραγματικά περιστατικά

Α — *Νομικό πλαίσιο*

1. *Η εθνική νομοθεσία*

1. Ο ολλανδικός νόμος περί ασφαλίσεως γήρατος (Algemene Ouderdomswet, στο εξής: AOW) θεσπίζει ένα συνταξιοδοτικό σύστημα κατά το οποίο το ύψος της συντάξεως γήρατος αποτελεί, κατά κανόνα, συνάρτηση αποκλειστικά του αριθμού των ετών ασφαλίσεως.

Δυνάμει του AOW είναι υποχρεωτικά ασφαλισμένοι οι κατοικούντες στις Κάτω Χώρες ολλανδοί υπήκοοι, καθώς και εκείνοι οι οποίοι υπέχουν υποχρέωση καταβολής φόρου εισοδήματος διότι εργάζονται ως μισθωτοί στις Κάτω Χώρες. Επίσης, είναι υποχρεωτικά ασφαλισμένοι δυνάμει του AOW οι μη κατοικούντες στο κράτος αυτό, οι οποίοι εισπράττουν σύνταξη κατ' εφαρμογήν του Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering (νόμου περί ασφαλίσεως κατά του κινδύνου ανικανότητας προς εργασία, στο εξής: WAO), λόγω ανικανότητάς τους προς εργασία ποσοστού 45 % τουλάχιστον.

Οι ασφαλισμένοι δυνάμει του AOW υποχρεούνται σε καταβολή εισφορών. Τα άτομα που καλύπτονται ασφαλιστικά δυνάμει του AOW μπορούν να ζητήσουν τη χορήγηση συντάξεως γήρατος στην ηλικία των 65 ετών. Η πλήρης σύνταξη γήρατος αντιστοιχεί σε περίοδο ασφαλίσεως 50 ετών. Εάν η περίοδος ασφαλίσεως είναι μικρότερη των 50 ετών, εφαρμόζεται μείωση 2 % για κάθε έτος κατά το οποίο

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

ο ενδιαφερόμενος δεν ήταν ασφαλισμένος. Ο AOW τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 1957. Η ασφαλιστική κάλυψη δεν ήταν δυνατή πριν από την ημερομηνία αυτή. Η ολλανδική νομοθεσία προέβλεψε μεταβατικές διατάξεις, χωρίς τις οποίες κανένα άτομο δεν θα μπορούσε να λάβει πλήρη σύνταξη γήρατος πριν από το έτος 2007.

2. Βάσει αυτής της μεταβατικής ρυθμίσεως (στο εξής: μεταβατικές ευεργετικές διατάξεις), η οποία περιλαμβάνεται στα άρθρα 55 και 56 του AOW, εξομοιώνεται, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, προς έτη ασφαλίσεως ο χρόνος που περιλαμβάνεται μεταξύ του δεκάτου πέμπτου έτους της ηλικίας του ασφαλισμένου και της 1ης Ιανουαρίου 1957 (ημερομηνίας θεσπίσεως του AOW). Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, η σύνταξη γήρατος δεν υφίσταται καμία μείωση λόγω των ετών μη ασφαλίσεως του ενδιαφερομένου για τον προ του έτους 1957 χρόνο, εφόσον ο ενδιαφερόμενος, ο οποίος μπορεί να ζητήσει τη χορήγηση συντάξεως, πληροί σωρευτικά τρεις προϋποθέσεις: α) ο ασφαλισμένος πρέπει να κατοικούσε στις Κάτω Χώρες μεταξύ του πεντηκοστού ενάτου και του εξηκοστού πέμπτου έτους της ηλικίας του (άρθρο 55, παράγραφος 1, του AOW, στο εξής: προϋπόθεση της εξαετίας)· β) ο ασφαλισμένος πρέπει να έχει την ολλανδική ιθαγένεια· γ) ο ασφαλισμένος πρέπει να συνεχίζει να κατοικεί στις Κάτω Χώρες μετά το εξηκοστό πέμπτο έτος της ηλικίας του (άρθρο 56, σημείο 6, του AOW, στο εξής: προϋπόθεση της τωρινής κατοικίας).

Για την εφαρμογή της προϋποθέσεως της εξαετίας, το βασιλικό διάταγμα της 3ης Δεκεμβρίου 1985 (*Staatsblad* 632) ορίζει ότι θεωρείται ότι «κατοικούσε στις Κάτω Χώρες» ο ασφαλισμένος ο οποίος «κατοικούσε εκτός των Κάτω Χωρών» την περίοδο κατά την οποία ήταν ασφαλισμένος βάσει του AOW.

Δυνάμει του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71, οι υπήκοοι των άλλων κρατών μελών τυγχάνουν της ίδιας μεταχειρίσεως όπως και οι ολλανδοί υπήκοοι.

Η προϋπόθεση της τωρινής κατοικίας αμβλύνθηκε με το προαναφερθέν βασιλικό διάταγμα της 3ης Δεκεμβρίου 1985. Θεωρείται ότι «κατοικούσε στις Κάτω Χώρες» ο ασφαλισμένος ο οποίος «κατοικούσε εκτός των Κάτω Χωρών» παραμένοντας όμως συνεχώς ασφαλισμένος μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 1957 και της ημερομηνίας κατά την οποία συμπλήρωσε την ηλικία των 65 ετών.

2. *Η κοινοτική νομοθεσία*

3. Το άρθρο 10, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/001, σ. 73), ορίζει τα εξής:

«Εκτός αν ο παρών κανονισμός προβλέπει άλλως, οι ... παροχές ... γήρατος ... που αποκτώνται δυνάμει της νομοθεσίας ενός ή περισσοτέρων κρατών μελών δεν δύνανται να υποστούν καμία μείωση, ... επειδή ο δικαιούχος κατοικεί στο έδαφος κράτους μέλους άλλου από εκείνο, όπου ευρίσκεται ο φορέας οφειλέτης.»

4. Στο παράρτημα VI, κεφάλαιο Θ, παράγραφος 2, περίπτωση α) και στ) (στο εξής: παράρτημα VI) ορίζονται τα εξής:

«α) Ως περίοδοι ασφαλίσεως, που πραγματοποιήθηκαν δυνάμει της ολλανδικής νομοθεσίας περί της γενικής ασφαλίσεως γήρατος, θεωρούνται επίσης οι περίοδοι προ της 1ης Ιανουαρίου 1957 κατά τη διάρκεια των οποίων ο δικαιούχος μη πληρών τις προϋποθέσεις, υπό τις οποίες δύνανται να εξομοιωθούν οι εν λόγω περίοδοι με περιόδους ασφαλίσεως, κατοικούσε στο έδαφος των Κάτω

Χωρών μετά τη συμπλήρωση του 15ου έτους της ηλικίας του, ή κατά τη διάρκεια των οποίων ο εν λόγω δικαιούχος, ενώ κατοικούσε στο έδαφος άλλου κράτους μέλους, ασκούσε μισθωτή δραστηριότητα στις Κάτω Χώρες για λογαριασμό εργοδότη εγκατεστημένου στη χώρα αυτή.

...

στ) Οι περίοδοι που αναφέρονται στις περιπτώσεις α) και γ) λαμβάνονται υπόψη, για τον υπολογισμό της συντάξεως γήρατος, μόνον αν ο ενδιαφερόμενος κατοίκησε επί έξι έτη στο έδαφος ενός ή περισσοτέρων κρατών μελών μετά τη συμπλήρωση του 59ου έτους της ηλικίας του και εφόσον κατοικεί στο έδαφος ενός από αυτά τα κράτη μέλη. »

Β — *Ιστορικό της διαφοράς της κύριας δίκης*

5. Η Winter-Lutzins (στο εξής: προσφεύγουσα) γεννήθηκε στις 15 Φεβρουαρίου 1922 στη Γερμανία. Στη χώρα αυτή κατοίκησε μέχρι τον Δεκέμβριο του 1965 με το σύζυγό της, γεννηθέντα στις 16 Σεπτεμβρίου 1917. Από 1ης Ιανουαρίου 1966 μέχρι 30 Νοεμβρίου 1983 οι σύζυγοι, και οι δύο γερμανικής ιθαγενείας, κατοίκησαν στις Κάτω Χώρες, όπου ο σύζυγος της προσφεύγουσας εργαζόταν ως μισθωτός μέχρι την ηλικία των 65 ετών. Τον Δεκέμβριο του 1982 του χορηγήθηκε σύνταξη γήρατος βάσει του AOW. Η προσφεύγουσα είχε επίσης εργαστεί ως μισθωτή στις Κάτω Χώρες από το 1973 μέχρι το 1980. Το 1980 της χορηγήθηκε, δυνάμει του WAO, επίδομα λόγω ανικανότητας προς εργασία. Έτσι, η προσφεύγουσα συνέχισε να είναι ασφαλισμένη βάσει του AOW μέχρι την ηλικία των 65 ετών. Την 1η Δεκεμβρίου 1983 η προσφεύγουσα και ο σύζυγός της επανεγκαταστάθηκαν στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας.

Αφού συμπλήρωσε την ηλικία των 65 ετών στις 15 Φεβρουαρίου 1987, η προσφεύγουσα απέκτησε δικαίωμα συντάξεως γήρατος δυνάμει του AOW. Το Sociale Verzekeringsbank (Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, στο εξής: καθού) καθόρισε το ύψος αυτής της συντάξεως στο 44 % της πλήρους συντάξεως. Η μείωση κατά 56 % οφείλεται στα 28 έτη μη ασφαλίσεως, από 15 Φεβρουαρίου 1937 (ημερομηνία κατά την οποία η προσφεύγουσα συμπλήρωσε το δέκατο πέμπτο έτος) μέχρι 1 Ιανουαρίου 1966 (ημερομηνία εγκαταστάσεως των συζύγων στις Κάτω Χώρες).

6. Η διαφορά της κύριας δίκης αφορά το ζήτημα αν το καθού προέβη νομίμως σ' αυτή τη μείωση.

Γ — *Το προδικαστικό ερώτημα*

7. Με Διάταξη της 17ης Αυγούστου 1988, το Raad van Beroep ανέστειλε τη διαδικασία και ζήτησε από το Δικαστήριο, σύμφωνα με το άρθρο 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, να εκδώσει προδικαστική απόφαση επί του εξής ερωτήματος:

« Έχει το άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 την έννοια ότι είναι ασυμβίβαστη προς το άρθρο αυτό η εθνική διάταξη δυνάμει της οποίας ο ενδιαφερόμενος αποκλείεται του δικαιώματος προσωρινών παροχών που προβλέπει η εθνική νομοθεσία για τον μοναδικό λόγο ότι δεν κατοικεί στο έδαφος του κράτους όπου βρίσκεται ο φορέας οφειλέτης, λαμβανομένου υπόψη επίσης ότι το παράρτημα VI του κανονισμού περιέχει ειδική ρύθμιση δυνάμει της οποίας ορισμένες περίοδοι πριν από την 1η Ιανουαρίου 1957 εξομοιώνονται με έτη ασφαλίσεως στην περίπτωση των προσώπων που πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις; »

8. Το Raad van Beroep εκτιμά, βάσει των αποφάσεων του Δικαστηρίου της 7ης Νοεμβρίου

1983, Smieja (51/73, Συλλογή 1983, σ. 1213), της 10ης Ιουνίου 1982, Camera (92/81, Συλλογή 1982, σ. 2213), της 23ης Οκτωβρίου 1986, Van Roosmalen (300/84, Συλλογή 1986, σ. 3097) και της 24ης Φεβρουαρίου 1987, Giletti και λοιποί (379/85, Συλλογή 1987, σ. 955), ότι το άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71 ορίζει ότι, κατά κανόνα, ο ενδιαφερόμενος δεν μπορεί να στερηθεί του δικαιώματος υπαγωγής στις μεταβατικές ευεργετικές διατάξεις απλώς και μόνο διότι δεν κατοικούσε στις Κάτω Χώρες όταν συμπλήρωσε το εξηκοστό πέμπτο έτος της ηλικίας του, εκτός αν υφίσταται εξαίρεση από τον κανόνα αυτό, ρητώς προβλεπομένη από την κοινοτική κανονιστική ρύθμιση.

9. Το Raad van Beroep διαπιστώνει στη συνέχεια ότι το παράρτημα VI, το οποίο ορίζει τις λεπτομέρειες εφαρμογής του κανονισμού 1408/71 όσον αφορά την ολλανδική νομοθεσία περί ασφαλίσεως γήρατος, περιλαμβάνει μόνο διατάξεις βάσει των οποίων περίοδοι ασφαλίσεως προγενέστερες της 1ης Ιανουαρίου 1957 μπορούν να θεωρηθούν ως περίοδοι ασφαλίσεως για τους ενδιαφερομένους οι οποίοι δεν πληρούν τις απαιτούμενες από τα άρθρα 55 και 56 του AOW προϋποθέσεις για την υπαγωγή τους στις μεταβατικές ευεργετικές διατάξεις.

10. Το ανακύπτον ζήτημα είναι αν η προσφεύγουσα πληροί τις προϋποθέσεις για την υπαγωγή της στις μεταβατικές ευεργετικές διατάξεις κατ' εφαρμογήν του άρθρου 10 του κανονισμού 1408/71.

Μόνο σε περίπτωση κατά την οποία διαπιστωθεί ότι δεν τις πληροί, τίθεται ακόμα το ζήτημα αν μπορούν ενδεχομένως να θεωρηθούν ως περίοδοι ασφαλίσεως, βάσει του παραρτήματος VI, περίοδοι προγενέστερες της 1ης Ιανουαρίου 1957.

Καθώς φαίνεται, κατά την άποψη του Raad van Beroep, το παράρτημα VI δεν αποτελεί ρητή εξαίρεση από την αρχή του άρθρου 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71.

Εξάλλου, το εθνικό δικαστήριο θεωρεί ότι οι μεταβατικές ευεργετικές διατάξεις και η προβλεπόμενη στο παράρτημα VI ρύθμιση αποτελούν δύο αυτοτελείς κανονιστικές ρυθμίσεις.

Εν πάση περιπτώσει, ακόμα και αν οι διατάξεις του παραρτήματος VI αποτελούν ειδική ρύθμιση σε σχέση με εκείνη των μεταβατικών ευεργετικών διατάξεων, τίθεται το ερώτημα μήπως το άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71 σημαίνει ότι έπρεπε να εφαρμοστούν υπέρ της προσφεύγουσας οι μεταβατικές ευεργετικές διατάξεις.

II — Διαδικασία

11. Η Διάταξη περί παραπομπής πρωτοκολλήθηκε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 7 Οκτωβρίου 1988.

12. Σύμφωνα με το άρθρο 20 του πρωτοκόλλου περί του οργανισμού του Δικαστηρίου της ΕΟΚ, γραπτές παρατηρήσεις κατέθεσαν:

— το Sociale Verzekeringsbank, καθού της κύριας δίκης, εκπροσωπούμενο από τους δικηγόρους Χάγης και Βρυξελλών B. H. ter Kuile και E. H. Pijnacker Hordijk·

— η κυβέρνηση του Βασιλείου των Κάτω Χωρών, εκπροσωπουμένη από τον H. J. Heinemann, βοηθό γενικό γραμματέα του Υπουργείου Εξωτερικών·

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπουμένη από τον Δ. Γκουλούση, νομικό σύμβουλο, και τον M. J. Drijber, μέλος της νομικής υπηρεσίας της Επιτροπής.

13. Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή και αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, το Δικαστήριο αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων.

14. Με απόφαση της 21ης Ιουνίου 1989, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 95, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού διαδικασίας, το Δικαστήριο αποφάσισε να αναθέσει την εκδίκαση της υποθέσεως στο δεύτερο τμήμα.

III — Σύνοψη των γραπτών παρατηρήσεων που κατατέθηκαν στο Δικαστήριο

15. Το *Sociale Verzekeringsbank* πρότεινε στο Δικαστήριο να απαντήσει αρνητικά στο προδικαστικό ερώτημα.

Παρατηρεί, καταρχάς, ότι οι προγενέστερες της 1ης Ιανουαρίου 1957 περίοδοι, για τις οποίες χορηγείται σύνταξη γήρατος δυνάμει των άρθρων 55 και 56 του AOW, δεν είναι πραγματικές ασφαλιστικές περίοδοι αλλά πλασματικές, διότι ο ενδιαφερόμενος δεν καταβάλλει εισφορές. Τα συνδεόμενα με αυτές τις περιόδους συνταξιοδοτικά δικαιώματα παρέχονται « χαριστικώς », ενώ δεν απαιτείται γι' αυτό κανένας ειδικός δεσμός με τις Κάτω Χώρες. Το ίδιο ισχύει για τις « περιόδους ασφαλίσεως » κατά την έννοια του παραρτήματος VI. Οι προβλεπόμενες στο στοιχείο στ) προϋποθέσεις αποτελούν απλώς την άλλη όψη της προϋποθέσεως της εξαετίας και της προϋποθέσεως της τωρινής κατοικίας, τις οποίες προβλέπει ο AOW.

Το καθού διατείνεται, στη συνέχεια, ότι είναι εσφαλμένη η εκτίμηση του Raad van Beroep ότι το παράρτημα VI δεν θεσπίζει παρέκκλιση από το άρθρο 10 του ίδιου κανονισμού. Όσον αφορά τις μεταβατικές ευεργετικές διατάξεις, δεν μπορεί να γίνει λόγος για μη χορήγηση δικαιωμάτων στον ενδιαφερόμενο απλώς και μόνο διότι αυτός δεν κατοικεί στο έδαφος του κράτους όπου εδρεύει ο οφειλέτης φορέας. Η νομολογία του Δικαστηρίου (βλέπε ιδίως τις προαναφερθείσες αποφάσεις της 10ης Ιουνίου 1982, Camera, και της 24ης Φεβρουαρίου 1987, Giletti), σχετικά με το άρθρο 10 του κανονισμού 1408/71, δεν αναφέρεται στις μεταβατικές ευεργετικές διατάξεις.

Εν πάση περιπτώσει, η μη δυνατότητα εφαρμογής του άρθρου 10 του κανονισμού 1408/71 προκύπτει από την απόφαση του Δικαστηρίου της 25ης Φεβρουαρίου 1986, Spruyt (284/84, Συλλογή 1986, σ. 685), με την οποία το Δικαστήριο δέχτηκε ότι, λαμβανομένου υπόψη του ειδικού χαρακτήρα του AOW, ο κανόνας του άρθρου 10 του κανονισμού 1408/71 δεν μπορεί να εφαρμοστεί ανεπιφύλακτα όσον αφορά τον AOW. Τούτο ισχύει a fortiori για τις μεταβατικές ευεργετικές διατάξεις.

Βάσει του εσωτερικού ολλανδικού δικαίου, πρέπει να εξακριβώνεται καταρχάς αν ο ενδιαφερόμενος πληροί τις προϋποθέσεις για την υπαγωγή στις μεταβατικές ευεργετικές διατάξεις. Εφόσον δεν συμβαίνει αυτό, πρέπει να εξετάζεται στη συνέχεια αν οι κοινοτικές διατάξεις παρέχουν στον ενδιαφερόμενο τη δυνατότητα να του χορηγηθούν αυτές οι παροχές. Στο πλαίσιο αυτό, το παράρτημα VI εφαρμόζεται κατά παρέκκλιση του άρθρου 10 του κανονισμού 1408/71. Η βάση της περιεχόμενης στο παράρτημα VI κανονιστικής ρυθμίσεως είναι ότι πρέπει να δοθεί η δυνατότητα στον ενδιαφερόμενο που δεν μπορεί να υπαχθεί στις μεταβατικές ευεργετικές διατάξεις να λάβει συνταξιοδοτικές παροχές για περιόδους προγενέστερες της 1ης Ιανουαρίου 1957, κατά τη διάρκεια των οποίων είχε δεσμούς με τις Κάτω Χώρες είτε λόγω της κατοικίας του είτε λόγω της εργασίας του ως μισθωτού.

Δεν υπάρχει κανένας λόγος αναγνωρίσεως στον διακινούμενο εργαζόμενο συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων για περιόδους προγενέστερες της 1ης Ιανουαρίου 1957, κατά τη διάρκεια των οποίων δεν είχε κανένα δεσμό με τις Κάτω Χώρες.

Εάν υποτεθεί ότι το άρθρο 10 του κανονισμού 1408/71 εφαρμόζεται ανεπιφύλακτα στην περίπτωση του AOW, τότε οποιοσδήποτε ήταν ασφαλισμένος βάσει του AOW για οποιαδήποτε χρονική περίοδο μετά την 1η Ιανουαρίου 1957 θα μπορούσε να υπαχθεί στο πεδίο εφαρμογής των μεταβατικών ευεργετικών διατάξεων (βάσει των οποίων χορηγούνται χαριστικώς παροχές).

Ούτε η αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων συνηγορεί υπέρ αυτής της λύσεως. Με τις αποφάσεις του της 25ης Φεβρουαρίου 1986, De Jong (254/84, Συλλογή 1986, σ. 671) και Spruyt (προαναφερθείσα), το Δικαστήριο έκρινε, όσον αφορά την αρχή αυτή, ότι αρκεί να θεωρούνται ως περίοδοι ασφαλίσεως βάσει του AOW οι προγενέστερες της 1ης Ιανουαρίου 1957 περίοδοι μόνον εφόσον, κατά τη διάρκεια των περιόδων αυτών, οι ενδιαφερόμενοι κατοικούσαν στις Κάτω Χώρες και εργάζονταν εκεί ως μισθωτοί.

16. Η *κυβέρνηση των Κάτω Χωρών* υποστηρίζει ότι ούτε από την αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των ατόμων ούτε από το άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71 συνάγεται ότι δεν επιτρέπεται να τίθεται από τις εθνικές νομοθεσίες η κατοικία στο οικείο κράτος ως προϋπόθεση για την καταβολή παροχών οι οποίες χορηγούνται χωρίς αντάλλαγμα εκ μέρους του ενδιαφερομένου. Το άρθρο 10, παράγραφος 1, του προαναφερθέντος κανονισμού αφορά τα δικαιώματα τα οποία έχουν κτηθεί ή τις αξιώσεις που μπορούν να αναγνωριστούν κατά τον χρόνο επελεύσεως του οικείου κινδύνου. Οι μεταβατικές ευεργετικές διατάξεις δεν μπορούν να θεωρηθούν ότι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71.

Η ολλανδική κυβέρνηση υποστηρίζει ότι με την (προαναφερθείσα) απόφαση Spruyt της 25ης Φεβρουαρίου 1986 το Δικαστήριο δέχτηκε ρητά ότι είναι σύμφωνες προς το κοινοτικό δίκαιο οι προϋποθέσεις κατοικίας που ορίζονται στο πλαίσιο του AOW σε συνδυασμό με τους κανόνες του παραρτήματος VI.

Το παράρτημα VI δεν θα είχε κανένα νόημα εάν οποιοσδήποτε κατοικεί σε κάποιο κράτος μέλος είχε δικαίωμα υπαγωγής στις μεταβατικές ευεργετικές διατάξεις δυνάμει του άρθρου 10 του κανονισμού 1408/71.

Η ολλανδική κυβέρνηση προτείνει να δοθεί στο προδικαστικό ερώτημα η απάντηση ότι το άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71 έχει την έννοια ότι δεν είναι ασυμβίβαστη με αυτό διάταξη η οποία επιτρέπει να μην αναγνωριστεί στον ενδιαφερόμενο δικαίωμα επί των προσωρινών παροχών που προβλέπονται από την εθνική νομοθεσία, με μόνη αιτιολογία ότι ο ενδιαφερόμενος δεν κατοικεί στο έδαφος του κράτους στο οποίο βρίσκεται ο οφειλέτης φορέας, δεδομένου ότι πρόκειται για σύστημα βάσει του οποίου αρκεί η κατοικία του ενδιαφερομένου στο οικείο κράτος για να είναι ασφαλισμένος και ότι το παράρτημα VI περιλαμβάνει ειδική κανονιστική ρύθμιση περί του συνυπολογισμού περιόδων προγενέστερων της 1ης Ιανουαρίου 1957 για τα άτομα που πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις.

17. Η *Επιτροπή* διατείνεται ότι ούτε το άρθρο 51 της Συνθήκης ΕΟΚ ούτε οι διατάξεις του κανονισμού 1408/71 είναι αντίθετες προς την επιβολή της προϋποθέσεως της τωρινής κατοικίας.

Η Επιτροπή μνημονεύει τις αποφάσεις του Δικαστηρίου Smieja, Giuliani, Camera, De

Jong, Spruyt, Van Roosmalen, Giletti, (προαναφερθείσες) και την απόφαση της 23ης Σεπτεμβρίου 1987, De Rijke (43/86, Συλλογή 1987, σ. 3611), υποστηρίζοντας ότι, βάσει αυτών των αποφάσεων, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι ο ενδιαφερόμενος στερήθηκε ενός «κεκτημένου δικαιώματός του» προς λήψη παροχών «με μόνη αιτιολογία ότι δεν κατοικεί στο έδαφος του κράτους στο οποίο βρίσκεται ο οφειλέτης φορέας», όπως συνέβη στις μνημονευόμενες αποφάσεις. Η απάντηση στο προδικαστικό ερώτημα περιέχεται στην πραγματικότητα στην απόφαση Spruyt.

Κατά την Επιτροπή πρέπει καταρχάς να εξακριβωθεί, βάσει του εφαρμοστέου εθνικού δικαίου, αν πρόκειται για τη γένεση δικαιώματος. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η προσφεύγουσα δεν πληροί τις προβλεπόμενες στα άρθρα 55 και 56 του AOW προϋποθέσεις για την υπαγωγή στις μεταβατικές ευεργετικές διατάξεις. Επομένως, βάσει του εθνικού δικαίου, δεν πρόκειται για «κεκτημένο δικαίωμα».

Πρέπει ακόμα να εξεταστεί αν βάσει του κανονισμού 1408/71, ο οποίος συμπληρώνει το εθνικό δίκαιο, γεννάται δικαίωμα υπαγωγής στις μεταβατικές ευεργετικές διατάξεις. Κατά την Επιτροπή, δεν υφίσταται τέτοιο δικαίωμα. Η Επιτροπή προσθέτει ότι, εάν το άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71 απαγόρευε την επιβολή της προϋποθέσεως της τωρινής κατοικίας, το παράρτημα VI θα απέβαινε άνευ αντικειμένου.

Ο κανονισμός αυτός αποσκοπεί στη διευκόλυνση της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων και στην άρση των ενδεχομένων εμποδίων που τίθενται από τα εθνικά συστήματα κοινωνικής ασφαλίσεως, χωρίς να επιβάλλει τη χορήγηση παροχών για περιόδους κατά τη διάρκεια των οποίων ο ενδιαφερόμενος ούτε κατοικούσε ούτε εργαζόταν στις Κάτω Χώρες. Οι συνέπειες της αντίθετης απόψεως είναι τεράστιες. Οι υπήκοοι των κρατών μελών που ήταν ασφαλισμένοι μία τουλάχιστον ημέρα βάσει του AOW θα μπορούσαν να λάβουν χαριστικώς, χωρίς αντιπαροχή εκ μέρους τους, σύνταξη γήρατος για τη χρονική περίοδο από της συμπληρώσεως του δεκάτου πέμπτου έτους τους μέχρι 1ης Ιανουαρίου 1957, εφόσον κατοικούσαν για έξι έτη μετά το πεντηκοστό ένατο έτος της ηλικίας τους σε ένα κράτος μέλος και συνεχίζουν να κατοικούν σ' αυτό.

Η Επιτροπή προτείνει στο Δικαστήριο να δώσει την εξής απάντηση στο υποβληθέν ερώτημα:

«Ούτε το άρθρο 51 της Συνθήκης ΕΟΚ ούτε οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71, και ιδίως το άρθρο 10, παράγραφος 1, εμποδίζουν τα κράτη μέλη, κατά την εφαρμογή ενός θεσπισθέντος με νόμο συστήματος ασφαλίσεως, όπως εκείνο του ολλανδικού AOW, το οποίο προβλέπει γενική σύνταξη γήρατος για όλους τους ημεδαπούς και τους εξομοιούμενους με αυτούς, να μη δέχονται, για τους ασφαλισμένους που δεν πληρούν τις προβλεπόμενες από το ανωτέρω σύστημα προϋποθέσεις, την εξομοίωση περιόδων προγενεστέρων της ενάρξεως της ισχύος του προς περιόδους ασφαλίσεως για σύνταξη γήρατος, όταν τα άτομα αυτά ούτε κατοικούσαν ούτε εργάζονταν στο εν λόγω κράτος μέλος κατά τη διάρκεια των περιόδων αυτών.»

G. F. Mancini
εισηγητής δικαστής